
P O V Z E T E K

V uvodniku z naslovom *Nasilje »človeka nad človekom«* se urednica za feministične pristope *Jasmina Založnik* spomni nekaterih feminističnih kulturnih dogodkov in tudi tematske številke Dialogov *Spol in nasilje* izpred dveh let in opozori, da so ti še zmeraj potrebni in pomembni, nenazadnje tudi zato, da bi lažje razumeli, kaj je v politikah neenakosti in z njimi povezanimi opravičevanji nasilja vseh vrst tako zelo narobe. Kajti »nasilje, zlorabe in neenakosti ostajajo z nami, ob njih pa se v spoju z ne-nasitnostjo kapitala samo še krepijo v vse vidnejših ekstremih«. Založnik omeni tudi zloglasno afero Fotopub, ki so jo mediji spremenili v politično tabloidnost, namesto da bi pokazali na spolno nasilje kot strukturni pojav.

Glasbeni urednik *Igor Bašin* se je pogovarjal z *Bogdanom Benigarjem*, enim najbolj prepoznavnih koncertnih promotorjev in organizatorjev pri nas, ki vodi jazzovski program v Cankarjevem domu, hkrati pa je že trideset let steber *Druge godbe*, neodvisnega festivala alternativne glasbe.

Sledita dve razpravi. *Primož Mlačnik* je prevedel zgodbo *Mehki ioni*, ki jo je na začetku osemdesetih let po navodilih človeškega upravitelja spisal računalniški program Racter, v nadaljevanju pa razpravlja o računalniško proizvedeni literaturi in avtorstvu. *Simona Škrabec* objavlja esej z naslovom *O čem govorimo, ko govorimo o Mariu Vargasu Llosi?*, v katerem o Nobelovem nagrajencu za literaturo zapiše, da si je pridobil status človeka, ki za svoje izjave in dejanja nikomur ne odgovarja, čeprav je junak kontrarevolucije, ki se je izuril v tem, da ideje na pol pozabljenih ideologij uspešno predeluje v prijaznejše slogane, ki pa zgolj na videz ustrezajo politično korektnemu jeziku današnjih dni.

V literarno rubriko *Branje* je urednica *Petra Kolmančič* uvrstila štiri prevode: kratko zgodbo *Desirejin dojenček (Désirée's Baby)* *Kate Chopin* (1851–1904), ameriške pisateljice, ki velja za eno med predhodnic feminističnih avtoric, izbor pesmi bosanskega pesnika *Mustafe Tvizdića*, izbor kratkih zgodb nemške pisateljice *Marion Poschmann* in izbor pesmi *Kostasa Kariotakisa* (1896–

1928), enega glavnih predstavnikov grškega pesniškega modernizma. Prevajali so *Janko Trupej*, *Jurij Hudolin*, *Urška P. Černe* in *Lara Unuk*. Svoje nove pesmi objavljata tudi pesnik *Marij Čuk* ter pesnica in literarna teoretičarka *Varja Balžalorsky Antić*, kratko prozo pa slikar in pisatelj *Arjan Pregl*.

Kulturna diagnoza prinaša obilo ocen kulturne produkcije. *Igor Bašin* piše o novem albumu peterburške skupine Shortparis, ki razgalja Rusijo tukaj in zdaj, *Katarina Juvančič* pa o novem albumu slovenskem »eko folk« skupine Bakalina Velika. *Matic Majcen* si je v luči ukrajinske vojne še enkrat ogledal celovečerec *Donbas* ukrajinskega režiserja Sergeja Loznice. *Marko Stojiljkovič* ocenjuje še en ukrajinski film – celovečerni prvenec Dmytra Sukholytkyja-Sobchuka *Pamfir*, potem pa še *Boy from Heaven* švedskega režiserja arabskega porekla Tarika Saleha. *Robert Kuret* se je kritično lotil novega romana pisatelja Boruta Goloba *Šala*. Nič manj prizanesljiva ni *Mojca Pišek* v oceni novodobnega naslednika nekdanjih partizanskih romanov z naslovom *Odred*, ki ga je napisal Lenart Zajc. Serijo nenaklonjenih knjižnih ocen pa zaključuje *Veronika Šoster* z zapisom o kriminalki *Plavalec* Renata Bratkoviča. *Petra Samec Stefančič* predstavi slovenski prevod romana britanske pisateljice Bernardine Evaristo *Dekle, ženska in druga_i* (*Girl, Woman, Other*). Nataša Kovšca piše o razstavi *Jaz, ona druga*, poleti na ogled v Trstu in posvečeni razvoju portreta in avtoportreta. *Kaja Kraner* ocenjuje razstavo analognih in digitalnih grafik mariborskega slikarja Bogdana Čobala. *Breda Kroflič* ob biografski knjigi *Samo en ples*, posvečeni eni od začetnic modernega plesa v Sloveniji in legendarni partizanski plesalki Marti Paulin – Brini, razmišlja tudi o njenih naslednicah in razvoju plesne pedagogike v Sloveniji.

Na koncu smo se z nekrologom izpod peresa *Simona Karduma* spomnili nedavno preminule kustosinje in vodje mariborske galerije Kibla *Aleksandre Kostič*, ki je bila vrsto let tudi urednica *Dialogov za vizualne umetnosti*.